

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту, прот. № 1
від 15.09.2023 р.

Погоджено на засіданні кафедри
економіки та управління виробничим і
комерційним бізнесом, прот. № 1 від
18.09.23 р.

ЕКОНОМЕТРИКА

СИЛАБУС

2023/2024 навч. рр.

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 051 Економіка підприємства
Освітні програми	– Міжнародна економіка
Освітній рівень	– перший рівень (бакалавр)
Цикл підготовки	загальний
Кількість кредитів ЄКТС	– 4
Семестр	1
Сторінка курсу в MOODLE	https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10414
Лектор курсу	- Тройнікова Олена Миколаївна (канд. економ. наук, доцент)
Профайл викладача	- https://kart.edu.ua/people/spivrobitniki-kafedri-ud-i-kf/page/2
Контакти викладача (e-mail)	- troinikovae@kart.edu.ua
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516 Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/	

Сучасний економіст повинний знати і вміти використовувати в повсякденній роботі новітні економіко-математичні методи і моделі. «Економетрика» є однією з базових навчальних дисциплін економіко-математичного циклу, має одночасно теоретичне, методологічне і прикладне значення. Дана дисципліна містить теоретичні знання про якісні властивості економічних систем, про оцінку взаємозв'язків кількісних показників розвитку економіки і економетричні моделі економічних систем і процесів та є необхідною при формуванні компетентностей сучасного економіста. Економетрика є синтезною дисципліною, вона поєднує в собі економічну теорію, математичну економіку, економічну та математичну статистику.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК07. Навики використання інформаційних та комунікаційних технологій ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

спеціальні (фахові) компетентності(СК):

СК03. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК04. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі економетричних теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК05. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК06. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК07. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

програмні результати навчання (ПР):

ПР08. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач

ПР10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності

ПР13 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники діяльності підприємства

ПР14 Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку

ПР19 Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви бажаєте опанувати основи організації фінансів залізничного транспорту та його структурних підрозділів, об'єктивно оцінювати стан перспективи їх розвитку, які відбуваються у галузі, орієнтуватися в інформаційному просторі що до формування доходів та прибутку залізниць України, ґрунтовно аналізувати і розуміти проблеми та тенденції розвитку залізниць України, тоді вам варто йти на цей курс. Від здобувачів очікується: базове розуміння сутності фінансів залізничного транспорту, а також зміст основних економічних категорій ,які характеризують фінанси залізничного транспорту. Курс присвячено вивченню сутності фінансів залізничного транспорту визначенню доходів залізниць їх розподілу між залізницями та структурними підрозділами, визначенню експлуатаційних видатків та собівартості пасажирських та вантажних перевезень ,визначенню прибутку та рентабельності залізниць та їх підрозділів.

Організація навчання

Вивчення здобувачем навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних тем, що супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів передбачає працю з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами, статистичними матеріалами.

Теми курсу

Кожна тема побудована так, щоб активізувати пізнавальну діяльність здобувача вищої освіти.

Тема 1. Предмет курсу «Економетрика». Роль та етапи економетричного дослідження. Метод експертних оцінок.

Економетрика поділяється на дві частини: 1) економетричні методи. 2) економетричні моделі економічних процесів і явищ. Суть експертної процедури

Тема 2. Специфікація економетричної моделі

Специфікація моделі — це аналітична форма економетричної моделі. Вона складається з певного виду функції чи функцій, що використовуються для побудови моделей, має ймовірнісні характеристики, які притаманні стохастичним залишкам моделі, тобто обґрунтування лінійної або певного типу криволінійної форми регресії.

Тема 3. Проста вибіркова лінійна регресія

Прості парні лінійні регресійні моделі встановлюють лінійну залежність між двома змінними. При цьому одна із змінних вважається залежною (y), тобто ендогенною змінною та розглядається як функція незалежної змінної (x), тобто екзогенної.

Тема 4. Узагальнена проста лінійна регресія

Вибіркові лінійні регресійні моделі правильні тільки для однієї вибірки. Якщо розглянути всю генеральну сукупність, з якої обирається вибірка, то необхідно провести параметризацію для всієї генеральної сукупності

Тема 5. Криві зростання.

Криві зростання описують різні тенденції економічних процесів. Щоб правильно підібрати найкращу функцію для моделювання і прогнозування економічного явища, необхідно знати особливості кожного виду кривих.

Тема 6 Узагальнена лінійна багатофакторна модель

Етапи побудови багатофакторної регресійної моделі. Процес побудови багатофакторної регресійної моделі більш складний, ніж процес побудови простої лінійної регресії. Він складається з багатьох етапів.

Тема 7 Мультиколінеарність та її наслідки

Одна з передумов застосування методу найменших квадратів до оцінювання параметрів лінійних багатофакторних моделей — відсутність лінійних зв'язків між незалежними змінними моделі. Якщо такі зв'язки існують, то це явище називають мультиколінеарністю

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<https://kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Зокрема:

- 1 <http://lib.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)
- 2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);
- 3 <https://uz.gov.ua/> (Офіційний сайт Укрзалізниці);
- 4 <https://mof.gov.ua/uk> (Міністерство фінансів України)

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань здобувачів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-%20kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль	
до 60	до 40	до 100	
Поточний контроль		1 семестр	
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5	
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5	
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5	
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20	
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-%20content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.